

WYDZIAŁ INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA**KARTA PRZEDMIOTU****Nazwa w języku polskim** Modelowanie i prognozowanie ekonomiczne**Nazwa w języku angielskim** Business modeling and forecasting**Kierunek studiów (jeśli dotyczy):** Zarządzanie**Specjalność (jeśli dotyczy):** Zachowania i decyzje menedżerskie (ZDM)**Stopień studiów i forma:** II stopień, stacjonarna**Rodzaj przedmiotu:** obowiązkowy**Kod przedmiotu** IEZ1532**Grupa kursów** NIE

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	30		15		
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	90		60		
Forma zaliczenia	Egzamin		zaliczenie na ocenę		
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	3		2		
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)			2		
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)	1		0,5		

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Umiejętność modelowania w arkuszu kalkulacyjnym Excel
2. Znajomość podstaw rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej

CELE PRZEDMIOTU

C1 – Nabycie umiejętności modelowania zagadnień ekonomicznych z wykorzystaniem wybranych metod matematycznych zarządzania

C2 – Zapoznanie z zasadami budowy modeli symulacyjnych według wybranych metod stochastycznych

C3 – Zdobycie umiejętności prognozowania z wykorzystaniem metod ekonometrycznych

C4 – Wykształcenie umiejętności wykorzystania modeli symulacyjnych i ekonometrycznych do opisu stanu obecnego i prognozowania stanów przyszłych organizacji

PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z zakresu wiedzy:

PEK_W01 Zna zasady budowy modeli ekonometrycznych i symulacyjnych. Ma specjalistyczną wiedzę w zakresie modelowania ilościowego i prognozowania stanów i procesów w organizacji.

Z zakresu umiejętności:

PEK_U01 Umie budować i wykorzystywać modele ekonometryczne i symulacyjne w rozwiązywaniu złożonych problemów zarządczych.

PEK_U02 Posiada umiejętność wykorzystywania metod ilościowych, w tym zaawansowanych metod ekonometrycznych i symulacyjnych do opisu i prognozowania procesów i rezultatów działalności organizacji.

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEK_K01 Potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki wprowadzonych zmian.

TREŚCI PROGRAMOWE

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Przedstawienie wymagań i regulaminu zajęć. Wprowadzenie do metod badań ilościowych zjawisk ekonomicznych	2
Wy 2	Modelowanie ekonometryczne. Klasyfikacja modeli ekonometrycznych.	2
Wy 3	Budowa prognoz ekonometrycznych	4
Wy 4	Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych	2
Wy 5	Prognozowanie na podstawie modeli przyczynowo-skutkowych	2
Wy 6	Wprowadzenie do symulacji: podstawowe pojęcia, geneza, cele, warianty symulacji	2
Wy 7	Przebieg analizy symulacyjnej. Przedstawienie i omówienie początkowych etapów modelowania symulacyjnego: • Zebranie i przygotowanie danych wejściowych • Aspekty losowości w modelach symulacyjnych • Generowanie liczb i zmiennych losowych, dopasowanie rozkładów	2
Wy 8	Metoda symulacji Monte Carlo	4
Wy 9	Metoda dyskretnej symulacji zdarzeniowej	4
Wy 10	Metoda symulacji ciągłej	2
Wy 11	Przedstawienie i omówienie końcowych etapów modelowania symulacyjnego • Projektowanie eksperymentów i analiza wyników symulacji. • Weryfikacja i walidacja modeli symulacyjnych: zasady, podejścia i koncepcje	2
Wy 12	Przykłady zastosowań	2
	Suma godzin	30

Forma zajęć - ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw1		
Ćw2		

Ćw3		
	Suma godzin	

Forma zajęć - laboratorium		Liczba godzin
La1	Przedstawienie wymagań i regulaminu zajęć	1
La2	Budowa modelu ekonometrycznego	2
La3	Budowa modelu szeregów czasowych	2
La4	Budowa modelu Monte Carlo. Zastosowanie w marketingu	2
La5	Budowa modelu Monte Carlo. Zastosowanie w finansach	2
La6	Budowa modelu dyskretnego symulacyjnego. Zagadnienia kolejkowe. Systemy usługowe	2
La7	Budowa modelu dyskretnego symulacyjnego. Zagadnienia kolejkowe. Systemy produkcyjne	2
La8	Zaliczenie	2
	Suma godzin	15

Forma zajęć - projekt		Liczba godzin
Pr1		
Pr2		
Pr3		
	Suma godzin	

Forma zajęć - seminarium		Liczba godzin
Se1		
Se2		
Se3		
	Suma godzin	

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
N1. Prezentacja multimedialna	
N2. Arkusz kalkulacyjny Excel	
N3. Specjalistyczne pakiety software'owe (Arena, Extend, Vensim)	

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu kształcenia	Sposób oceny osiągnięcia efektu kształcenia
F1	PEK_U01 PEK_U02 PEK_K01	Zadanie cząstkowe nr 1
F2	PEK_U01 PEK_U02 PEK_K01	Zadanie cząstkowe nr 2
F3	PEK_U01 PEK_U02 PEK_K01	Zadanie cząstkowe nr 3
F4	PEK_U01 PEK_U02 PEK_K01	Zadanie cząstkowe nr 4
F5	PEK_U01	Zadanie cząstkowe nr 5

	PEK_U02 PEK_K01	
P	PEK_W01	Egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

- [1] Mielczarek B., *Modelowanie symulacyjne w zarządzaniu. Symulacja dyskretna*. Oficyna Wydawnicza PWr Wrocław 2009
- [2] Winston L.W., Microsoft Excel. *Analiza i modelowanie danych*, APN Promise, Warszawa 2005
- [3] Galanc T., *Metody wspomagania procesu zarządzania. Część II: Decyzyjne modele liniowe i prognozowanie ekonometryczne*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1998.
- [4] Mercik J., Szmigiel Cz.: *Ekonometria*. Wrocław : Oficyna Wydaw. PWroc., 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Snopkowski R., *Symulacja stochastyczna*, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne, Kraków 2007
- [2] Fishman G.S., *Symulacja komputerowa. Pojęcia i metody*, PWE Warszawa, 1981
- [3] Gajda J.B., *Prognozowanie i symulacja a decyzje gospodarcze*, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2001
- [4] Cieślak M., (red.) *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
- [5] Dittmann P., *Metody prognozowania sprzedaży w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 2002.

OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

Bożena Mielczarek bozena.mielczarek@pwr.wroc.pl

MACIERZ POWIĄZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

Modelowanie i prognozowanie ekonomiczne

Z EFEKTAMI KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU Zarządzanie I SPECJALNOŚCI Zachowania i decyzje menedżerskie (ZDM)

Przedmiotowy efekt kształcenia	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności (o ile dotyczy)**	Cele przedmiotu***	Treści programowe***	Numer narzędzia dydaktycznego***
PEK_W01 (wiedza)	K2_ZARZ_W13	C1, C2, C3	WY1- WY12	N1
PEK_U01 (umiejętności)	K2_ZARZ_U11	C2, C3, C4	LA1- LA7	N1, N2, N3
PEK_U02	K2_ZARZ_U12	C2, C3, C4	LA1-LA7	N1, N2, N3
PEK_K01 (kompetencje)	K2_ZARZ_K06	C4	LA1- LA7	N1, N2, N3

** - wpisać symbole kierunkowych/specjalnościowych efektów kształcenia

*** - z tabeli powyżej